

V ta namen tedaj, da se ustanovi društvo za varstvo ustavnih narodnih pravic se vabijo domoljubi bližnji in daljni dežele naše, kateri dandanes vsled očitnega „Pressinega“ programa čutijo preživo potrebo takega društva: naj blagovoljno oznanijo gosp. dr. Janezu Ahačiču, mestnemu odborniku in posestniku, da jih je volja pristopiti temu društvu, ki bode zvesto delalo na postavno-ustavni poti in čegar orožje bode edino samo: pravo (das Recht) v mejah temeljnih državnih postav. Kadar se oglasi več domoljubov v pristop, se bode po družbeni postavi predpisana pot nastopila, da se ustanovi to društvo. Časi so resni in nasprotniki naši nas sami morajo, da se osnova lojalno tako društvo, kateremu geslo bode: narodno pravo na podslombi ustavni!

V imenu več domoljubov.

— Stara dunajska „Presse“ je v svojem 147. in 148. listu prinesla take ogromne pošasti, da se morajo rešiti na drugi, ne časnikarski poti. Kakor slišimo, društvo „Sokolovo“ toži „Presso“, drugo pot pa, da bi mir se povrnil v deželo našo, naznanja „Vabilo“ v današnjem našem listu. Bivši minister Belkredi, ki se v „Pressinem“ pamfletu imenuje prvi začetnik (diabolus rotae) vsega, kar se „nepovoljnega godi nekterim liberalcem ljubljanskim“, se bode že sam zagovarjal, ako se briga za te „höchstbesteuerte.“ Kar pa „Presse“, ktera „Sokolce“ snesti hoče, omenja o tistem profesorji, ki je zdaj „sektionsrath“ ministerski, da ga je „terorizem“ narodnjakov silil, da „v en rog trobi z njimi“, jej rečemo le to, da pride še čas, ko se bode po lastno-ročnih pismih kameleonovih dokazalo, kdo se je silil, a ne, kdo je siljen bil, in da oni „sektionsrath“ pristopivši društvu „južnega Sokola“ je v nekem shodu njegovem ponosno rekel: „zdaj sokol še le ima kljun!“ — „Laibacherici“ pa na njen epistelj, v katerem ravna po svojem dobroznanem rokodelstvu, da striže in zavija „Novičine“ spise po svoji meri, ne odgovorjamo nič družega, kakor to, da jo vprašamo: kako je to, da je brž prihitela z razsodbo c. kr. graške nadsodnije o sokolovi pravdi na dan, o razsodbi iste nadsodnije pa, o kateri je bil župan dr. Costa prav čisto nedolžen spoznan, „ljubeznjiva Laibacherica“, čeravno je ta razsodba že pred bila v Ljubljani, ni črhnila ne besedice ne? Se vé, da tako naznanilo bi ne bilo voda na — njen mlin!

— Včerajšnja „Laibacherica“ je naznanila, da je neka „deputacija Ljubljancev“ (zakaj skriva imena teh poslancev?) nesla „adreso“ ministerstvu na Dunaj. Ker ti „poslanci“ niso poslanci niti mestnega zbora ljublj. niti deželnega zbora kranjskega, pričakujemo od pravoljubja ministerskega saj to, da se njih „adresa“ po principu „audiatur et altera pars“ razodene legalnim našim poslancem, ki so v državnem zboru na Dunaji in kateri poznajo naše mestne in deželne razmere bolje, kakor jih sukati hoče kakoršen koli „Partheimannöver.“ Naši poslanci bodo ministru povedali, kako strupeno je ona stranka v deželnih zborih zatirala ravnopravnost narodu našemu v šoli itd. in kdo je po takem kriv nemira; oni mu bodo povedali, da je laž, kar ta stranka blodi o pešanji kupčijstva ljubljanskega; naj se le število trgovcev od leta 1848. primeri s številom od 1868. leta; — oni mu bojo povedali, da žitna trgovina in špedicija ste onemogle, kar se je železnica v Trst odprla, in da po tem so ubožali mnogi delavni Krakovčanje in Trnovčanje, katerih pa se nobeden izmed „Pressinih“ ljudskih osrečevalcev ni usmilil. To in še več družega resničnega bodo ministru povedali naši postavni poslanci, da se vidi, čegavo je pravo in

da bode po pravilu „vsacemu svoje“ na slovenski zemlji enkrat konec ostudnemu nemškutarskemu prepiru.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — V zbornici poslancev 26. maja je minister bogočastja in nauka naznanil, da je Njih Veličanstvo potrdilo 3 medvérske postave (glej stran 182. današnjega lista), zaradi katerih je v državnem zboru in zunaj njega bilo toliko hrupa. Zbornica poslancev je molče sprejela ministrovo sporočilo; tudi Dunaj ni bil razsvitljen in nobene druge demonstracije ni bilo, ker vse to se je neki zabranilo od više strani. — Umrl je tiste dni tudi oče verskega edikta dr. Mühlfeld, ki toraj ni doživel cesarjeve potrdbe. Kaj poreče Rim k novim postavam, ki so razrušile konkordat, ni še znano. — Zbornica gospôska je pred binkoštnimi prazniki postavila o kontroli državnega dolga, postavila zaradi soli in colno in kupčijsko pogodbo z nemškim colnim društvom sprejela v vsem tako, kakor je zbornica poslancev sklenila; le postavila zaradi žganja je premenila v dveh točkah. Tedaj je tudi zbornica gospôska se udala ogerski sili, kakor je knez Jablanovski rekel, in baron Doblhoff se je pri tej razpravi skazal kaj nevednega fiziologa, češ, da živinska sol ne služi temu, da bi se živina pitala, ampak le za to, da živina bolje prebavlja!! Po takem ostanejo kmetovalci za zdaj brez živinske soli.

— Danes se snide zopet zbornica poslancev, in začno se prevažne finančne obravnave, o katerih se je v zbornici in zunaj nje že prevdarjalo silo veliko in kterege prevdarjanja konec bode: ali državni bankrot ali pa visoki davki; kakor se dosihmal kaže, bode večina za prvo, ako spet se v trenutku ne vrže zbornica na drugo misel.

— Državni zbor prestane neki 15. dné t. m. do jeseni in deželni zbori se začno 15. avgusta.

Ogerska. V ogerskem državnem zboru 28. maja je minister Andrassy naznanil, da je pruska vlada 24. maja o colni in kupčijski pogodbi dovolila v to, da se cesar naš ne imenuje več „cesar avstrijski“ samo, ampak „cesar avstrijski in kralj ogerski“, cesarstvo naše ne več „Avstrija“, ampak „državne pokrajine Njih Veličanstva“. Temu imenu je po zahtevah ogerskega ministerstva pritrdil Bismark, zato so gromoviti eljen-klici odmevali po ogerskem zboru na gomili staročastnega imena „Avstrija.“

— Kako zoperno je Magjarom slišati o postavi zaradi ravnopravnosti pod ogersko krono živečih narodov, kazalo se je spet 22. maja v ogerskem zboru, ko mu je slovanski poslanec Dobrzanszky izročil peticijo ogerskih Slovencev.

Listnica vredništva. Gosp. A. D. v B: Škoda za ves trud zamorca umivati; tudi P. ne bo bel, dokler je vreme tako.

Milodari za ubogo vdovo Erzenovo.

Brez imena 10 gold. — Gosp. P. E. iz P. 2 gold. — Gosp. B. Kuhar 1 gold. — Gosp. dr. Srnec 1 gold.

Žitna cena

v Ljubljani 30. maja 1868.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 6 fl. — — banaške 6 fl. 70. — turšice 3 fl. 50. — soršice 4 fl. 30. — rži 3 fl. — — ječmena 2 fl. 80. — prosa 3 fl. 30. — ajde 3 fl. 60. — ovsa 2 fl. 10 — Krompir 1 fl. 80.

Kursi na Dunaji 2. junija.

5% metaliki 56 fl. 80 kr. Ažijo srebra 114 fl. 35 kr.
Narodno posojilo 62 fl. 50 kr. Cekini 5 fl. 55 kr.